شینجیاڭنىڭ جەر ـ جەرى "1 ـ تامىز" ارمیا قۇرىلۇ مەرەكەسىن ئۆتۈرلى فورمالارمەن قۇتتىقلادى

□ انار بۇلت \ شینجیاڭ گازەتىنىڭ تىلشىلەرى

جۇڭگو ازاتلىق ارمیاسى قۇرىلعاندىعىنىڭ 96 جىلدىعى قارسالدىندا، شینجیاڭنىڭ جەر ـ جەرى جابال حال سۇراۋ، ادەبیەت ـ كوركەمونەر كونسەرتىن قويۋ سیاقتى ئۆتۈرلى قیمىلدارىدى وردىستەتىپ، شینجیاڭدا تۇراتىن ازاتلىق ارمیامەن بىرگە "1 ـ تامىز" ارمیا قۇرىلۇ مەرەكەسىن تویلادى.

ویناقى ریتىم، مىڭ بۇرالعان اسەم ءبي... 7 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى ىلە بولىمشە اسكەري رایونى بەلگىلى اسكەري ءبولىمىنىڭ دالا جاتتىعۋ تۇيىننىندە ىلە قازاق اۋتونومیالى وبلىستىق ادەبیەت ـ كوركەمونەرشىلەر بىرلەستىگى سول جەردەگى الەۋمەتتىك اۋماقپەن بىرگە "ماداەنیەتتى اسكەري كازارماعا جەتكىزۋ، 1 ـ تامىزدى شات ـ شادىمان تویلاۋ" اتىندا حال سۇراۋ قیمىلىن وتكىزىپ، وسى اسكەري بولىمدەگى 300دەن استام وفیتسەر ـ اسكەرگە تارتىمدى ادەبیەت ـ كوركەمونەر كونسەرتىن قويىپ جانە مەرەكەلىك سالەم جەتكىزدى، وفیتسەر ـ اسكەرلەر دە كوپشىلىككە «اسكەري كازارماداعى جىلدار» دەگەن شیاڭشۇك ءنومىرىن ورىنداپ، جاڭا داۋىردەگى حالىق پەرزەنت اسكەرلەرىنىڭ جاڭا ءداۋىر بەينەسىن ایگىلەدى.

"ءسىز كەمسىز، كەم ءۇشىن قىزمەت وتەيسىز..." 7 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى ساعات 18 مولشەرى، شینجیاڭ اسكەري رایونىنىڭ بەلگىلى تۇانىنىڭ جاتتىعۋ الاڭىندا ءۇرىمجى قالالىق ادەبیەت ـ كوركەمونەرشىلەر بىرلەستىگى باس بولىپ ۇیىمداستىرعان "1 ـ تامىز" ارمیا قۇرىلۇ مەرەكەسى بايلانىسىمەن ارمیانى قولداۋ حال سۇراۋ كونسەرت قیمىلى وتكىزدىلىپ جاتتى، تارتىمدى كونسەرت جۇرتتىڭ ءالسىن ـ ءالى الاقايلاپ ماقتاۋىنا بولەندى. قیمىلعا قاتىناسقان ءۇرىمجى قالالىق ادەبیەت ـ كوركەمونەرشىلەر بىرلەستىگى پارتیا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۇجیەسى، ورىنباسار ءتوراعا لیۋ چیڭ مىنالاردى ءبىلدىردى: الدا مۇنان دا كوپ ادەبیەت ـ كوركەمونەر ەرىكتى قیمىلدارىن، مادەنیەت ارقىلى ارمیانى قولداۋ قیمىلدارىن وتكىزىپ، اسكەري بولىمدەگى وفیتسەر ـ اسكەرلەردىڭ ومىرشەڭدىك كۇشىن قاۋلاتىپ، ارمیانى قۇدىرەتتەندىرۋ نىساناسىن جۇزەگە اسىرۋىنا رۋحانى قوزعاۋشى كۇش جانە مادەنیەت تىرەگىن ازىرلەيمىز.

7 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى اۋتونومیالى رایوندىق جوعارى حالىق سوتى مەكەمەسىنىڭ نەگىزگى باسشىلارى ءۇرىمجى قالالىق اسكەري دستەر سوتى مەكەمەسىنە بارىپ، ارالاپ حال سۇراپ، اسكەري دستەر سوتى مەكەمەسىندەگى وفیتسەر ـ اسكەرلەرگە مەرەكەلىك سالەم جولدادى ءارى نازاريا ۇيرەنۋ جانە سوت جۇرگىزۋگە قاتىستى كاسىپتىك كىتاپتاردى، ماتەريالدارىدى تارتۋ ەتىپ، اڭگىمە ءماجىلىسىن اشىپ، اۋىس ـ كۇيىس جاساستى. اۋتونومیالى رایوندىق جوعارى حالىق سوتى مەكەمەسى پارتیا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۇجیەسى دوۋ حۇڭیان مىنالاردى ءبىلدىردى: اۋتونومیالى رایوندىق جوعارى حالىق سوتى مەكەمەسى مەن ءۇرىمجى قالالىق اسكەري دستەر سوتى مەكەمەسى بىرگە ءادىلیا شەبىندە كۇرەس جۇرگىزىپ، ۇزاق ۋاقىت تەعىز سەلبەسپە تەرەڭ دوستىق ورناتتى. الدا جان ـ جاقتى بايلانىستى، سەلەبەستىكتى ونان ارى كۇشەيتىپ، توعىسپالى دامۇدىڭ جاڭا جولىن قاراستىرىپ، ۇيرەنۋ ارقىلى ءوزارا ۇلگى الىپ، ءوزارا كوپ تیمىدىلىك جەتكىزۋدەي تاماشا ونىمدىلىككە قول جەتكىزمىز.

7 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى شینجیاڭ اسكەري رایونى بەلگىلى لۇینىڭ جاتتىعۋ ورنىندا سانجى وبلىستىق تیڭجىۋ اي ـ یۋە وركەسترى اسكەري بولىمگە بارىپ، وفیتسەر ـ اسكەرلەرگە تۇتىكتى ـ دشەكتى اسپاپتار مۇزىكاسى، ىرحۇ جەكە كۇيى سیاقتى نومىرلەردى قويدى.

7 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى تارباعاتاي ایماعىنداعى 4 القا باسشىلارى شینجیاڭنىڭ اسكەري رایونىنىڭ بەلگىلى اسكەري ءبولىمى، قۇرلىق ارمیا 948 ـ شیباحاناسى قاتارلى اسكەري كازارمالارعا، ورىندارعا بارىپ، اڭگىمە ءماجىلىسىن وتكىزىپ پىكىر اۋىستىرۋ، جۇمىس باسىندا ەكسكۇرسیالاۋ سیاقتى تاسىلدەر ارقىلى اسكەري ءبولىمنىڭ نەگىزدىك قۇرىلعىلار قۇرىلىسى، وفیتسەر ـ اسكەرلەردىڭ جاتتىعۋى، تۇرمىسى سیاقتى جاعدایلارىدى ۇعىستى ءارى ولارعا مەرەكە بایلانىسىمەن نزگى تىلەك ءبىلدىردى. وسى اسكەري ءبولىمنىڭ باسشىسى مىنالاردى ءبىلدىردى: وفیتسەر ـ اسكەرلەر "حالقتى جاقىن جان اشىرى، تۇرعان جەرىن ءوز مەكەنى ساناۋ" سىندى تاڭداۋلى ءداستۇردى بۇرىنعىداي ساۋلەلەندىرىپ، كاسىپتىك قابىلەتكە توسەلىپ، حالىق بۇقاراسىنىڭ تىنىش ءومىر، شات ـ شادىمان تىرشىلىك كەشىرۋىن قامتاماسىز ەتۋگە، قوعامەنىڭ جاراسىمدىلىعىن، ورنىقتىلىعىن قورعاۋعا جاڭا ۇلەس قوسادى.

(ءتىلشى یاڭ شۇحان، ەرىكتى تىلشىلەر لي رىنشي، شیا یىڭجیان، یۋي یۇڭشۋاي، ۋاڭ جیاڭحاۋ)

"شینجیاڭ جاڭا ءداۋىر جاقسى ورەندەرىنىڭ وتان ساپارى" شاندۇڭنىڭ چۇیفۇنا كەلدى

كۇڭزىنىڭ اتا مەكەنىنەن تاعلىمشىلدىق ءداستۇردىڭ باۋراۋ قۇاتىن سەزىندى

انار بۇلت \ شینجیاڭ گازەتىنىڭ ءتىلشىسى **لي جیا ـ ني** 7 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى چۇیفۇدان حابارلايدى. جۇىقتا "شینجیاڭ جاڭا ءداۋىر جاقسى ورەندەرىنىڭ وتان ساپارىنداعى" 14 ساباقتاس شاندۇڭ ولكەسىنىڭ چۇیفۇ قالاسىنا جەتىپ، تاعەلىمشىلدار یدەیاسىنىڭ تەرەڭ ءمانىن ناقتى سەزىندى.

شاندۇڭ ولكەسى چۇیفۇ قالاسىنىڭ "جاڭا ءداۋىر جاقسى ورەندەرى" شینجیاڭنىڭ "جاڭا ءداۋىر جاقسى ورەندەرىمەن" اۋىس ـ كۇیىس جاساۋ، اڭگىمەلەسۋ قیمىلىن وتكىزدى، ساباقتاستار ۇیرەنۋدەگى، تۇرمىستاعى اڭگىمەلەرىن بىرگە ءبولىسىپ، ءوزارا تارتۋ ۇسىنىپ، كلاسسیكالىق شعارمالاردى بىرگە وقىدى.

"الىستان دوستار نزدەپ كەلسە، نەگە قۇانباسقا..." اۋىس ـ كۇیىس جاساۋ، اڭگىمەلەسۋ قیمىلى ایاقتاعاننان كەیىن، ەكى جەردىڭ "جاڭا ءداۋىر جاقسى ورەندەرى" چۇیفۇ كۇڭزى عیبادەتحاناسى داچىڭ سارایىنىڭ الدىنداعى شیڭتان تەكشەسى الدىندا "اقىلیانى" بىرگە وقىدى، سوڭىنان تۇسىندىرۋشىمەن بىرگە كۇڭزى عیبادەتحاناسىن، كۇڭزى سارایىن ەكسكۇرسیالاپ، جۇڭحۋا ورىكەنیەتىنىڭ مایەگىن سەزىندى، تەرەڭ ماعىنالى تاعلىمشىلدار یدەیاسىن ءتۇسىندى.

"كۇڭزى ساباق وتكەن شیڭتان تەكشەسىندە توپتىق سۋرەتكە ءتۇسىپ، اقىلیانى بىرگە وقعاندا، قاتتى اسەرلەندىم، سول ساتتە ۋاقىت پەن كەڭىستىكتەن ءوتىپ كۇڭزىنىڭ تاعىلىمىن تىڭدا ـ عاندايى بولدىم"، ـ دەدى اراسان اۋداندىق ورتالاۋ مەكتەپتىڭ وقۋشىسى سرۇڭ.

"كۇڭزى عیبادەتحاناسى داچىڭ سارایىن تۇڭعىش رەت ەكسكۇرسیالاعاندا، ایىندى سرتقى كورىنىسى مەن وندىرىستىك كادەلىك اسپاپتار ماعان تاعلىمشىلدارىدىڭ كشى پەیىل دە ادەپتى، سالاۋاتتى دا قاعیدالى ادەپ ـ یا ماداەنیەتىن سەزىندىردى". ءۇرىمجى قالالىق ملقاۋلار مەكتەبىنىڭ وقۋشىسى جوۋ شیاۋچین قول یشاراتىمەن تىلشىگە كۇڭزىنىڭ تۇعان جەرىنە بارعاندا، جۇڭگونىڭ ءداستۇرلى ماداەنیەتىنىڭ تەرەڭ ءمانىن سەزىنگەندىگىن، تەرەڭ اسەر العان ءبىر جولعى ماداەنیەت كەشىرمەسى ەكەندىگىن ایتتى.

كۇڭزى لیۋي قالاسى كۇڭزى ءومىر بویى ارداقتاعان، دارىپتەگەن جانە امالیاتتان وتكىزگەن "ادەپ ـ یا، مۇزىكا ـ ءبي، ساداق اتۋ، اربا ایداۋ، حاتكەرلىك، ەسەپ" سىندى التى ونەردىڭ تارتىمدىلىعىن ایگىلەدى. ساباقتاستار بۇل ارادا جوۋ پاتشالىعىنىڭ جورالعىسىن، مۇزىكالى ءبیدى، ساداق اتۋ ونەرىن تاماشالادى.

"ەرەكشە تاڭ قالدىم! اتى زاتىنا ساي كۇڭزى مەكەنى ەكەن، مەن نەشە مىڭ جىلدىڭ الدىنداعى كەزگە قايتىپ بارعانداي بولدىم"، ـ دەدى نىلقى اۋدانى ۋجین تاجریبە مەكتەبىنىڭ وقۋشىسى ءمانزیرا نۇرالدین اسەرلەنە.

(باسى 1 ـ بەتتە)

"استىق القاپتارىن قورعاپ، ەگىستىك جەر بایلىعىنان علمي، ۇیلەسىمدى پایدالانۋ" زاتتىق نەگىزىن بار كۇشپەن بەكەمدەپ، اۋماعىن تۇراقتاندىرىپ، نەگىزگى بىرلىك ونىمگە ۇمتىلىس جاساپ، استىق ءوندىرىسىن بار كۇشپەن ویداعدايى یگەرىپ، ءوندىرۋ قۇاتى مەن قامداۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، تۇتاس رایوننىڭ جازعى استىقتان ءبىر رەتكى جوعارى دەڭگەيلى مول ءونىم الۋىن جۇزەگە اسىردى.

مەملەكەتتىك ساناق مەكەمەسى شینجیاڭ تەكسەرۋ باس اترەتى پارتیا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورىنباسار باس اترەت باستىعى ۋاڭ ۋي بىلاي دەپ تانىستىردى: بیىل جىل باسىنان بەرى رایونىمىز سایاساتتىق قولداۋدى كۇشەیتىپ، ەگىمشىلىك قۇرىلىمىن رەتتەپ، سۋ بایلىعىن ورنالاستىرۋدى ساپالىلاندىرىپ، كولەمدى كەڭەیتۋدى، ءوندىرىس قۇاتىن ارتتىرۋدى بار كۇشپەن جوعارىلاتىپ، جازعى استىقتىڭ ەگىلۋ اۋماعى، جالپى ءونىم مولشەرى، بىرلىك اۋماقتاعى ءونىم مولشەرى جاعىنىدا "ءۇش ارتۋدى" جۇزەگە اسىردى.

ساناق ساندى مالىمەتىندە كورسەتىلۋىنشە، بیىل بۇكىل رایوندا جازعى استىق ەگىلگەن جەر اۋدانى 18 میللیون 163 مىڭ 800 مۋ بولىپ، الدىڭعى جىلداعىدان 792 مىڭ 700 مۋ كوبەیىپ، % 4.6 ارتقان. جازعى استىقتىڭ جالپى ءونىم مولشەرى 7 میللیون 12 مىڭ تونىنا بولىپ، الدىڭعى جىلداعىدان 460 مىڭ تونىنا كوبەیىپ، %7 ارتىپ، ءونىم مولشەرىنىڭ 1978 ـ جىلدان بەرگى ەڭ جوعارى دەڭگەيگە جەتەتىندىگى مەجەلەنۋدە. جازعى استىقتىڭ بىرلىك ءونىمىنىڭ 05. 386 كیلوگرام/ مۋ بولىپ، %4.2 ارتىپ، بۇكىل ەلدىكىنەن 93. 19 كیلوگرام / مۋ جوعارى بولاتىندىعى مەجەلەنىپ، جازعى استىق ءوندىرىسى قۇاتىنىڭ ءۇرتىس جوعارىلاۋى تۇتاس جىلدا استىقتان مول ءونىم الۋعا بەرىك نەگىز قالادى.

بیىل رایونىمىزدىڭ جازعى استىقتان تاعى دا مول ءونىم الۋى جەر ـ جەردىڭ، تاراۋلاردىڭ بىرگە قۇلشىنۋىنىڭ جەمىسى. اۋتونومیالى رایوندىق پارتكوم، ۇكىمەت جەر ـ جەرمەن «استىق حاۋىپسىزدىگى ۋادەناماسىنا» قول قویىپ، وڭتۇستىك، سولتۇستىك شینجیاڭ اۋماعىنا ءبولىپ، استىق ءوندىرىس قۇاتىن جوعارىلاتۋدى جۇمىس باسىندا ىلگەرىلەتۋ ءماجىلىسىن اشىپ، جەر ـ جەردىڭ استىق حاۋىپسىزدىگىن قورعاۋ جانە استىق ءوندىرىس قۇاتىن جوعارىلاتۋ تۇلعالىق جاۋاپكەرشىلىگىن قاتايتتى، ناقتىلاندىردى.

جەر ـ جەر استىق وندىرىسىندەگى ءتۇرلى قىزمەتتەردى ویداعدايى مىقتى یگەردى، اۋتونومیالى رایون استىق وندىرىسىندەگى جوعارى ساپالى، جوعارى ءونىمدى "تونناليق استىق اتىزىن" قۇرۋدان ۇلگى كورسەتۋدى سایكەستىرە اتقارىپ، استىق ءوندىرىس قۇاتى ماماندار قىزمەت وتەۋ ۇجىمىن ۇیىمداستىرىپ قۇرىپ، باعىتتامالى كوتەرمەگە الىپ، بایلانىس جاساپ، استىق ءوندىرىسىنىڭ جالپى بارىسىندا تەحنیكالىق قىزمەت وتەۋدى، جەتەكشىلىك ەتۋدى ویداعدايى دستەدى. سونىمەن بىرگە شارۋالارعا تیىمدىلىك جاساۋ قوسىمشا قاراجاتىنىڭ استىق ءوندىرىسىن قولداۋ تەبىنىن ءۇرتىس ارتتىرىپ، ورتالىق پەن اۋتونومیالى رایوننىڭ ەگىستىك جەر قۇنارلىلىعىن قورعاۋ قوسىمشا قاراجاتى جانە استىق ەگەتىن شارۋالارعا بەرىلەتىن ءبىر رەتتىك قوسىمشا قاراجات قارجىسىنان 3 میلليارد 290 میللیون یۋاندى ءبىرتۇتاس جوسپارلاپ، تۇگەلدەي استىق ءوندىرىسىن قولداۋعا پایدالانىپ، دۇمبە ءبیداي، جازدىق ءبیداي قوسىمشا قاراجات ولشەمىن مۇىنا 230 یۋانعا جوعارىلاتىپ، قوسىمشا قاراجات بەرۋگە تیىستىلەردىڭ تۇگەلدەي قوسىمشا قاراجات بەرۋدى جۇزەگە اسىرىپ، شارۋالاردىڭ استىق ەگۋ تابىسىن قامتاماسىز ەتىپ، استىق ءتۇسىمىن مولايتىپ، مول ءونىم الۋ نەگىزىن اناعۇرلىم بەكەمدەدى.

مال شارۋاشىلىعىنىڭ قامداۋى ءبىرشاما تەز ارتىپ، "كوجە قاتىق" تۇرلەرى اناعۇرلىم مولايدى

الدىڭعى جارتى جىلدا بۇكىل رایوننىڭ اۋىل شارۋاشىلىعىنداعى ءوندىرۋدى، قامداۋدى قامتاماسىز ەتۋ قۇاتىنىڭ جوعارىلاعاندىعى تۇرعىنداردى "كوجە قاتىق" ونىمدەرىمەن قامتاماسىز ەتۋ جاعىنىدا دا ایگىلەندى، اسىرەسە، مال شارۋاشىلىعى كاسىبىنىڭ قامداۋى ءبىرشاما تەز ارتتى.

ۋاڭ ۋي بىلاي دەپ تانىستىردى: الدىڭعى جارتى جىلدا تۇتاس رایوننىڭ شوشقا، سىىر، قوي ەتى ءونىم مولشەرى جالپى بەتتىك ارتىپ، بازار باعاسىن ورىنقتىرۋعا، حالىق تۇرمىسىن ءونىمدى قامتاماسىز ەتۋگە پارمەندى تىرەك ازىرلەدى.

ساناق ساندى مالىمەتىندە كورسەتىلۋىنشە، بیىلدىڭ الدىڭعى جارتى جىلىندا تۇتاس رایوننىڭ شوشقا، سىىر، قوي، ءۇي قۇستارى ەتى جالپى ءونىم مولشەرى 924 مىڭ 600 تونىنا بولىپ، سایكەس مەزگىلدەگىدەن %1. 8 ارتقان. مۇنىڭ ىشىندە شوشقا ەتى ءونىم مولشەرى 301 مىڭ 500 تونىنا بولىپ، %6. 17 ارتقان؛ سىىر ەتى ءونىم مولشەرى 254 مىڭ 300 تونىنا بولىپ، %1. 9 ارتقان؛ قوي ەتى ءونىم مولشەرى 271 مىڭ 100 تونىنا بولىپ، %6. 3 ارتقان. 3 میللیون 832 مىڭ 700 شوشقا سویىلىپ، %8. 14 ارتقان؛ ءبىر میللیون 491 مىڭ 700 سىىر، 16 میللیون 937 مىڭ قوي قورادان شعارىلىپ، جەكە ـ جەكە %3. 8 جانە %3. 5 ارتقان. ءسۇت ءونىم مولشەرى 989 مىڭ 600 تونىنا بولىپ، %5 ارتقان؛ قۇس جۇمىرتقاسى ءونىم مولشەرى 195 مىڭ 300 تونىنا بولىپ، %5. 8 ارتقان.

بیىل جىل باسىنان بەرى تۇتاس رایون سویىس قوي جالپىلىق ءوندىرىس قۇاتىن جوعارىلاتۋ ینجەنەرىاسىن اتقارۋدى ىلگەرىلەتىپ، سویىس سىىر ءونىمىن ارتتىرۋدى ءۇرتىس ىلگەرىلەتىپ، ءبىر توپ ءىرى تیپتى مال، قۇس باعىمشىلىق بازاسى قۇرىلىسى نىسانىن تیاناقتاندىرىپ، كاسىپ سالاسىنىڭ تىزبەكتى ۇزارتۋىن، تىزبەكتى تولىقتاۋىن، تىزبەكتى كۇشەیتۋىن ىلگەرىلەتىپ، مال شارۋاشىلىعىنىڭ جوعارى ساپالى داماۋىن جۇزەگە اسىردى.

اۋتونومیالى رایوندىق مال شارۋاشىلىعى، مال شیپاگەرلىگى مەكەمەسىنىڭ باس مال تەحنیگى شیۇڭ بین بىلاي دەپ تانىستىردى: جەر ـ جەر اپاتتان ساقتانۋ، اپات زیانىن ازایتۋ شاراسىن تیاناقتاندىرۋدى كۇشەیتىپ، كوكتەم ماۋسىمىندا مالدارىدى حاۋىپسىز وتارلاتۋدى جۇزەگە اسىردى، تولدەتۋ، قوزى باعۋ ایاق السى ءساتتى بولىپ، تۇگەلدەي تۇتاس جىلدىق مال شارۋاشىلىعىندا ءونىمدى ارتتىرىپ، مول ءونىم الۋعا بەرىك نەگىز قالادى.

سونىمەن بىرگە تۇتاس رایون كوكونىستە ءونىمدى تۇراقتاندىرىپ، قامداۋدى قامتاماسىز ەتۋدى ءتۇيىن ەتىپ، "كوجە قاتىققا" قالا باستىعى جاۋاپتى بولۋ ءتۇزىمىن تیاناقتاندىرۋدى ىلگەرىلەتىپ، وڭتۇستىك شینجیاڭنىڭ قۇرىلعىلى كوكونىس كاسىپ سالاسىن دامىتۋدىڭ 3 جىلدىق ارەكەت جەتىستىگىن ءۇرتىس بەكەمدەپ، كوكونىس ءوندىرىسىن، ورنالاسىمىن ساپالىلاندىرىپ، ەگىلەتىن سورت، اڭىز سیاقتىلاردى عىلمي ورنالاستىرىپ، رایونىمىزدىڭ كوكونىس ءوندىرىس قۇاتىن ورنىقتى جوعارىلاتتى.

رایونىمىزدىڭ اۋىل شارۋاشىلىعى، اۋىل ـ قىستاق تاراۋلارى ارناۋلى تاقىرىپتىق تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ ورىستەتىپ، قۇبا ءتۇز قۇرىلعى اۋىل شارۋاشىلىق قۇرىلىسى جوباسىن جاساپ، نىسان قارجىسىنا قول جەتكىزىپ، تۇتاس رایوننىڭ 7 ایماعىندا (وبلىس، قالا)، 9 اۋداننىدا (قالا) قۇبا ءتۇز ەكولوگیالىق قۇرىلعى اۋىل شارۋاشىلىق ءوندىرىس قۇرىلعىلارىنىڭ شارت ـ جاعدایىن جاقسارتۋ نىسانىن اتقارىپ، وڭتۇستىك شینجیاڭنىڭ 5 ایماعىندا (وبلىس)، 8 اۋداننىدا (قالا) قۇبا ءتۇز ەكولوگیالىق قۇرىلعى اۋىل شارۋاشىلىعىنان ۇلگى كورسەتۋ ءتۇيىنى قۇرىلىس نىسانىن ورىستەتىپ، نىساندى تۇتقا ەتىپ، رایونىمىزدىڭ قۇرىلعى